ΑΛΛΑΝΤΙΚΗ ΤΟΞΙΝΗ (BOTOX)

SOF.CPRE

Έκδοση 1 – Νοέμβριος 2008

Ενημερωτικό έντυπο που δόθηκε στον/στην :

Ονοματεπώνυμο ασθενούς :.....

Ημερομηνία : .....

Σφραγίδα ιατρού :

Dr. Charalambos Georgiou

Το παρόν ενημερωτικό έντυπο συντάχθηκε υπό την αιγίδα της Γαλλικής Εταιρείας Πλαστικής, Επανορθωτικής και Αισθητικής Χειρουργικής (*Société Française de Chirurgie Plastique Reconstructrice et Esthétique - SOFCPRE*) ως συμπλήρωμα της πρώτης σας επίσκεψης στον πλαστικό χειρουργό σας και επιχειρεί να απαντήσει σε όλα τα ερωτήματα που ίσως θέσετε, εφόσον σκέφτεστε να υποβληθείτε σε θεραπεία με αλλαντική τοξίνη.

Σκοπός του εγγράφου είναι να σας παράσχει όλα τα απαραίτητα και απολύτως αναγκαία στοιχεία πληροφόρησης, ώστε να μπορέσετε να λάβετε την απόφασή σας με πλήρη επίγνωση. Γι' αυτό σας συνιστούμε να το διαβάσετε με τη μεγαλύτερη προσοχή.

ΟΡΙΣΜΟΣ, ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΑΡΧΕΣ

Η αλλαντική τοξίνη είναι μια ουσία που μειώνει τη σύσπαση των μυών, δρώντας στο σημείο σύνδεσης νεύρου και μυός (μυοχαλαρωτική δράση).

Από το 1975 οι γιατροί χρησιμοποιούν την αλλαντική τοξίνη για τη διόρθωση του στραβισμού στα παιδιά, των μυϊκών τικ του προσώπου και του ακούσιου βλεφαρόσπασμου. Στη Γαλλία, η πρώτη επίσημη άδεια κυκλοφορίας χορηγήθηκε το 1990 για ορισμένες παθήσεις στην οφθαλμολογία, την ωτορινολαρυγγολογία, τη φυσική αποκατάσταση και τη νευρολογία.

Στην αισθητική ιατρική, ο Καναδός οφθαλμίατρος Dr Carruthers παρατήρησε πρώτος ότι οι ασθενείς που λάμβαναν αλλαντική τοξίνη είχαν λιγότερες ρυτίδες γύρω από το μάτι. Το 1990 μια ασθενής του ζήτησε να «εξισορροπήσει» και το άλλο μάτι· έτσι γεννήθηκε η αισθητική ένδειξη.

Με την ονομασία «BOTOX», η αλλαντική τοξίνη έλαβε το 2002 έγκριση από τον Αμερικανικό Οργανισμό Τροφίμων και Φαρμάκων (FDA) για τη θεραπεία των ρυτίδων ανάμεσα στα φρύδια. Τον Φεβρουάριο του 2003 χορηγήθηκε για πρώτη φορά στη Γαλλία άδεια κυκλοφορίας για αισθητική χρήση, με την ονομασία VISTABEL (Allergan), για τη θεραπεία των ρυτίδων του μεσόφρυου, υπό προϋποθέσεις ως προς την κατάρτιση του γιατρού και τον τρόπο χρήσης. Οι ενέσεις εκτός αυτής της περιοχής γίνονται εκτός της εγκεκριμένης ένδειξης.

Στην πράξη, οι συνηθέστερες αισθητικές ενδείξεις είναι οι ρυτίδες ανάμεσα στα φρύδια, οι οριζόντιες ρυτίδες του μετώπου και τα «πόδια της χήνας» γύρω από τα μάτια.

Η αρχή της θεραπείας είναι η αξιοποίηση της μυοχαλαρωτικής ιδιότητας της τοξίνης. Ο κύριος στόχος είναι να μειωθεί η δράση των μυών του μετώπου και των φρυδιών, ώστε να μειωθούν οι οριζόντιες και οι κάθετες ρυτίδες που προκαλούν οι συσπάσεις τους. Έτσι λειαίνεται το ανάγλυφο του δέρματος και επιτυγχάνεται αναζωογονητικό αποτέλεσμα.

Η θέση του φρυδιού καθορίζεται από την ισορροπία δύο αντίθετων δυνάμεων: των μυών που το κατεβάζουν (γύρω από το φρύδι) και του μυός που το ανεβάζει (μετωπιαίος μυς). Οι οριζόντιες ρυτίδες οφείλονται στη σύσπαση του μετωπιαίου μυός, οι κάθετες στη σύσπαση των μυών που κατεβάζουν το φρύδι.

Στόχος της θεραπείας είναι να βελτιωθούν οι ρυτίδες και οι λεπτές γραμμές σε ηρεμία, όχι να εμποδιστεί κάθε σύσπαση. Το αποτέλεσμα κρίνεται κυρίως στην όψη του προσώπου σε ηρεμία. Μειώνοντας τη δράση μιας ομάδας μυών, η τοξίνη μειώνει τις ρυτίδες που αυτή προκαλεί και ταυτόχρονα «απελευθερώνει» τους αντίθετους μύες: στόχος μας είναι η μυϊκή ισορροπία και η αρμονία του προσώπου.

Η θεραπεία πρέπει να σχεδιάζεται με χρονικό ορίζοντα. Στην πρώτη συνεδρία συνιστάται σταδιακή προσέγγιση, ώστε να αποφεύγεται ο κίνδυνος «υπερβολής». Προτιμάμε μια μέτρια αποτελεσματική πρώτη συνεδρία από μια υπερβολικά αποτελεσματική. Σε ορισμένες περιπτώσεις χρειάζονται αρκετές συνεδρίες για να προσαρμοστεί η θεραπεία όσο καλύτερα γίνεται στις ιδιαιτερότητες κάθε ατόμου.

ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΝΕΣΕΙΣ

Δεν χρειάζεται ειδική προετοιμασία. Την ημέρα των ενέσεων δεν χρειάζεται νηστεία. Συνιστάται να έρθετε χωρίς μακιγιάζ ή να το αφαιρέσετε λίγο πριν.

Είναι πολύ σημαντικό να μειωθεί ο κίνδυνος αιμορραγίας στις περιοχές θεραπείας, αποφεύγοντας την ασπιρίνη για 15 ημέρες πριν και μετά τη συνεδρία.

Πρέπει να τηρούνται οι εξής αντενδείξεις:

• Ορισμένα νευρομυϊκά νοσήματα, όπως η μυασθένεια.

• Εγκυμοσύνη και θηλασμός: ακόμη και σε εγκυμοσύνη λίγων ημερών, οι ενέσεις αναβάλλονται μέχρι το τέλος της εγκυμοσύνης και του θηλασμού. Σε περίπτωση αμφιβολίας, κάντε τις απαραίτητες εξετάσεις και ενημερώστε τον γιατρό σας για τα αποτελέσματα.

• Γνωστή υπερευαισθησία στην αλλαντική νευροτοξίνη τύπου Α ή στην αλβουμίνη ορού.

• Τρέχουσα θεραπεία με αντιβιοτικά της ομάδας των αμινογλυκοσιδών.

Πρέπει επίσης να τηρούνται ορισμένες προφυλάξεις:

• Αν λαμβάνετε ήδη ενέσεις αλλαντικής τοξίνης για παθολογικούς σπασμούς, αν είχατε επεισόδιο παράλυσης του προσώπου, αν πάσχετε από

νευρομυϊκό νόσημα ή διαταραχή πήξης, ενημερώστε τον γιατρό που θα κάνει τις ενέσεις. Θα κρίνει, αφού επικοινωνήσει με τον θεράποντα γιατρό σας, αν και πώς είναι σκόπιμο να γίνουν.

• Αν λαμβάνετε φάρμακα, όπως αντιπηκτικά, ασπιρίνη ή αντιβιοτικά, ή αν έχετε κάποιο πρόβλημα υγείας (λοίμωξη, γρίπη, οδοντικό απόστημα…), πρέπει οπωσδήποτε να το αναφέρετε πριν από τις ενέσεις.

• Γενικά, μη διστάσετε να αναφέρετε στον γιατρό σας κάθε πρόβλημα υγείας, ακόμη και μικρό, καθώς και όλες τις απορίες και όλες τις θεραπείες σας.

ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΑ

Δεν χρειάζεται αναισθησία.

Η ΘΕΡΑΠΕΙΑ

Η θεραπεία γίνεται στο ιατρείο ή σε κλινική, ανάλογα με την επιλογή και τις συνήθειες του γιατρού σας. Περιλαμβάνει μια σειρά από ενέσεις στο πρόσωπο. Η βελόνα είναι λεπτή και οι ενέσεις είναι συνήθως ελάχιστα επώδυνες. Η διάρκεια είναι λίγα λεπτά.

ΜΕΤΑ ΤΙΣ ΕΝΕΣΕΙΣ

Τις δύο ώρες μετά τις ενέσεις συνιστάται να αποφεύγετε την έντονη άσκηση και να μην ξαπλώνετε. Συνιστάται επίσης να μη χειρίζεστε ή μασάρετε το πρόσωπο για 24 ώρες.

Είναι σημαντικό να μειωθεί ο κίνδυνος μελανιών ή αιμορραγίας, ώστε η ουσία να μη διαχυθεί σε γειτονικούς μύες και προκαλέσει ανεπιθύμητες ενέργειες.

Αντίθετα, τις τρεις ημέρες μετά τις ενέσεις συνιστάται να συσπάτε έντονα τους μύες που δέχτηκαν ενέσεις, τρεις φορές την ημέρα, για περίπου 5 δευτερόλεπτα ο καθένας.

Η πορεία είναι συνήθως ήπια. Μικρά επάρματα μπορεί να παραμείνουν 20 με 30 λεπτά πριν εξαφανιστούν, και μπορείτε να επιστρέψετε αμέσως στις δραστηριότητές σας. Σπάνια μπορεί να εμφανιστούν παροδικές ανεπιθύμητες ενέργειες:

• Ερυθρότητα στα σημεία των ενέσεων, που σπάνια διαρκεί πάνω από 3 έως 6 ημέρες.

• Μελανιές, σπάνιες, που μπορεί να διαρκέσουν μερικές ημέρες.

• Οίδημα, συχνότερα γύρω από τα μάτια, που μπορεί να εμφανιστεί σταδιακά μέσα σε 4 με 5 ημέρες και να υποχωρήσει σε λίγες ημέρες ή εβδομάδες.

• Αλλαγή στην αίσθηση: αίσθημα τάσης ή «ακινησίας» του μετώπου, του στόματος ή του λαιμού, ανάλογα με την περιοχή, ή αίσθηση «χαρτονιού» στο δέρμα, για λίγες ημέρες.

• Παροδικοί πόνοι στο μάτι ή στο πρόσωπο: έχουν περιγραφεί, αλλά είναι εξαιρετικά σπάνιοι.

Σε κάθε περίπτωση, αν κάτι σας ανησυχεί μετά τις ενέσεις, μη διστάσετε να επικοινωνήσετε με τον γιατρό σας.

ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ

Το αναμενόμενο αποτέλεσμα είναι η μείωση των ρυτίδων με διατήρηση μιας ήπιας κινητικότητας· επιτυγχάνεται σε 3 έως 15 ημέρες μετά τις ενέσεις.

Επίδραση : το αποτέλεσμα αρχίζει να φαίνεται μετά από λίγες ημέρες, αλλά για περίπου 15 ημέρες η επίδραση στο πρόσωπο μπορεί να μεταβάλλεται (ακόμη και να είναι προσωρινά ασύμμετρη) πριν σταθεροποιηθεί. Το αποτέλεσμα της πρώτης συνεδρίας διαρκεί κατά μέσο όρο 3 έως 6 μήνες, μετά από τους οποίους οι ενέσεις μπορούν να επαναληφθούν.

Συχνότητα : οι ενέσεις επαναλαμβάνονται αρκετές φορές, ανά 3 έως 6 μήνες, πριν επιτευχθεί σχετικά σταθερό αποτέλεσμα. Μετά τη δεύτερη συνεδρία το αποτέλεσμα μπορεί να διαρκεί περισσότερο (6 έως 8 μήνες). Συνιστάται να μη γίνονται ποτέ νέες ενέσεις πριν περάσουν 3 μήνες, κυρίως για να μη δημιουργηθεί αντίσταση στην ουσία («φαινόμενο εμβολιασμού»).

Το αποτέλεσμα μπορεί να σταθεροποιηθεί μετά από 3 συνεδρίες, αλλά σε ορισμένες περιπτώσεις χρειάζονται 8 έως 10. Αν οι ενέσεις διακοπούν, ο μυς επανέρχεται στη λειτουργία που είχε πριν από τη θεραπεία.

ΜΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Τοπικές ατέλειες. Σε λίγες περιπτώσεις μπορεί να παραμείνουν μικρές ρυτίδες, χωρίς να πρόκειται για επιπλοκή. Αυτό εξαρτάται από την προηγούμενη κατάσταση του δέρματος, όταν υπάρχουν ήδη βαθιές, μόνιμες «ρωγμές» από παλιές ρυτίδες. Μπορεί επίσης να υπάρξει ανεπαρκές ή ασύμμετρο αποτέλεσμα, επειδή οι μύες διαφέρουν σε δύναμη και συχνά είναι ασύμμετροι. Αυτές οι ατέλειες αντιμετωπίζονται συνήθως με συμπληρωματική ένεση, όχι νωρίτερα από 15 ημέρες μετά τη συνεδρία, γιατί τόσο χρειάζεται για να εγκατασταθεί η νέα ισορροπία ανάμεσα στους μύες.

Υπολειπόμενη ασυμμετρία. Συχνά υπάρχει ήδη ασυμμετρία ανάμεσα στις δύο πλευρές του προσώπου ή πιο έντονες ρυτίδες στη μία πλευρά, ή ο υπεύθυνος μυς είναι δυνατότερος από τη μία πλευρά. Αυτό αξιολογείται πριν από τις ενέσεις, που γίνονται ελαφρώς διαφορετικά σε κάθε πλευρά. Μπορεί πάντως να παραμείνει κάποια ασυμμετρία, που μπορεί να βελτιωθεί με συμπληρωματική ένεση.

Οι αισθητικές πράξεις στοχεύουν να κάνουν το άτομο πιο ευτυχισμένο, με ρεαλιστικό τρόπο. Μερικές φορές όμως ο στόχος δεν επιτυγχάνεται, και η εμπειρία μετά τις ενέσεις μπορεί να διαφέρει πολύ από άτομο σε άτομο, ακόμη και με παρόμοιο αισθητικό αποτέλεσμα.

Με την αλλαντική τοξίνη, η αναζωογόνηση έχει ως αντίτιμο κάποια μείωση, ή και εξάλειψη, ορισμένων εκφράσεων του προσώπου. Αυτό θα έχει συζητηθεί μαζί σας, ώστε να αποφευχθεί απογοήτευση, ιδίως αν η έκφραση του προσώπου είναι σημαντική στη δουλειά σας (ηθοποιοί, παρουσιαστές…).

ΠΙΘΑΝΕΣ ΕΠΙΠΛΟΚΕΣ

Οι επιπλοκές είναι πολύ σπάνιες. Οι πιθανές επιπλοκές είναι οι εξής:

Επιπλοκές στο πρόσωπο

• **Πονοκέφαλος**: μπορεί να εμφανιστεί μετά τις πρώτες ενέσεις και υποχωρεί σε λίγες ώρες έως λίγες ημέρες.

• **Πτώση φρυδιών**: οι ενέσεις στο μέτωπο μπορεί να προκαλέσουν ελαφρά πτώση των φρυδιών, συνήθως όταν τα φρύδια ήταν ήδη χαμηλά. Υποχωρεί συνήθως σε λίγες εβδομάδες.

• **Πτώση βλεφάρου**: οι ενέσεις στο μεσόφρυο μπορεί να προκαλέσουν μερική πτώση του άνω βλεφάρου, που διαρκεί 4 έως 8 εβδομάδες. Είναι σπάνια (λιγότερο από 1% των περιπτώσεων) και υποχωρεί πάντα σε λίγες εβδομάδες.

• **Δυσκολία στο χαμόγελο ή στην κατάποση**: οι ενέσεις γύρω από τα χείλη μπορεί να επηρεάσουν το χαμόγελο ή να προκαλέσουν μικρές ανώμαλες κινήσεις· οι ενέσεις στον λαιμό μπορεί να προκαλέσουν δυσκολία στην κατάποση.

• **Ξηροφθαλμία**: λόγω μειωμένης έκκρισης δακρύων, που μπορεί να προκαλέσει κερατίτιδα, ιδίως σε όσους φορούν φακούς επαφής (φροντίστε την καλή ενυδάτωση του ματιού).

• **Παράδοξη μυϊκή σύσπαση και διαταραχές της έκφρασης**: τις ημέρες μετά τις ενέσεις οι μύες μπορεί να παρουσιάσουν παράδοξες αυτόματες κινήσεις, χωρίς σοβαρότητα.

Γενικές επιπλοκές (εξαιρετικά σπάνιες)

• Αλλεργική αντίδραση: δερματικό εξάνθημα, κνίδωση, γενικευμένη αλλεργική αντίδραση.

• Ναυτία, ίλιγγος.

• Κόπωση, πυρετός, γριππώδης συνδρομή.

• Ξηρότητα του δέρματος και του στόματος.

Συνολικά, οι κίνδυνοι δεν πρέπει να υπερεκτιμώνται, αλλά πρέπει να γνωρίζετε ότι μια επέμβαση, ακόμη και απλή φαινομενικά, ενέχει πάντα ένα μικρό ποσοστό απρόβλεπτου.

Να είστε βέβαιοι ότι, αν χειρουργηθείτε από καταρτισμένο πλαστικό χειρουργό, εκείνος θα έχει την εμπειρία και την ικανότητα να αποφύγει αυτές τις επιπλοκές ή, αν χρειαστεί, να τις αντιμετωπίσει αποτελεσματικά.

Αυτά είναι τα στοιχεία πληροφόρησης που θέλαμε να σας δώσουμε ως συμπλήρωμα της επίσκεψης. Σας συμβουλεύουμε να φυλάξετε το έγγραφο αυτό, να το ξαναδιαβάσετε μετά την επίσκεψη και να το σκεφτείτε «με καθαρό μυαλό».

Η περίσκεψη αυτή ίσως γεννήσει νέα ερωτήματα, για τα οποία θα αναμένετε συμπληρωματικές πληροφορίες. Είμαστε στη διάθεσή σας για να τα συζητήσουμε ξανά σε επόμενη επίσκεψη, ή τηλεφωνικά, ή ακόμη και την ίδια την ημέρα της επέμβασης, οπότε θα ξαναβρεθούμε, σε κάθε περίπτωση, πριν από την αναισθησία.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ :